

KURSPLAN

Juridik, handläggning och dokumentation i socialt arbete, 30 högskolepoäng

Law and Legal Science in Social Work, 30 credits

Kurskod:	HJHN12	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd:	2025-12-17	Utbildningsområde:	Vårdområdet
Gäller fr.o.m.:	2026-08-24	Ämnesgrupp:	Juridik och rättsvetenskap
		Fördjupning:	G2F Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav
		Huvudområde:	Socialt arbete

Lärandemål

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

Delkurs Civilrätt

- redogöra för lagstiftarens intentioner, centrala civilrättsliga problem, juridiska begrepp och principers betydelse med relevans för socialt arbete
- redogöra för straffrättsliga principer med fokus på mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Delkurs Offentlig rätt och allmän förvaltningsrätt

- redogöra för lagstiftarens intentioner, centrala förvaltningsrättsliga problem, juridiska begrepp och principers betydelse
- beskriva de styrmedel samhället har för att reglera relationen mellan enskilda personer och myndigheter.

Delkurs Socialrätt med handläggning och dokumentation

- redogöra för centrala socialrättsliga problem, juridiska begrepp och principers betydelse
- redogöra för grunderna i socialtjänstlag, lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, lag om vård av missbrukare i vissa fall samt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade
- redogöra för grunderna inom rättsområdet unga som begår brott
- redogöra för grunderna i lagstiftning gällande den kommunala hälso- och sjukvården
- redogöra för lagstiftning som styr handläggning och dokumentation i socialt arbete.

Färdighet och förmåga

Delkurs Civilrätt

- tillämpa rättsvetenskaplig metod individuellt och i samarbete
- använda rättskällor samt annan relevant litteratur för att lösa civilrättsliga problem relevanta för socialt arbete
- diskutera och tillämpa relevant lagstiftning i förhållande till mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation.

Delkurs Offentlig rätt och allmän förvaltningsrätt

- identifiera förvaltningsrättsliga problem och identifiera möjliga lösningar av dem
- tillämpa rättsvetenskaplig metod individuellt och i samarbete för att hitta och använda relevanta juridiska argument för och emot olika lösningar
- presentera juridiskt material muntligt och skriftligt.

Delkurs Socialrätt med handläggning och dokumentation

- tillämpa rättsvetenskaplig metod individuellt och i samarbete för att identifiera och lösa socialrättsliga problem
- tillämpa grundläggande färdigheter i professionella samtal med klienter vid myndighetsutövning i socialt arbete
- presentera och argumentera muntligt och skriftligt för juridiska ställningstaganden på ett sakligt sätt
- samla in rättsmaterial som empiriska data och tillämpa textanalys
- tillämpa ett sakligt och opartiskt språk i socialt utredningsarbete.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Delkurs Socialrätt med handläggning och dokumentation

- problematisera etiska överväganden och förhållningssätt under utredningsprocessen och vid dokumentation i socialt arbete
- reflektera över och identifiera behov av ytterligare kunskap för att fortlöpande utveckla sin kompetens inom offentlig rätt
- reflektera över egen professionell utveckling i relation till myndighetsutövning inom det sociala arbetet.

Innehåll

Delkurs Civilrätt

- grundläggande rättsvetenskaplig metodlära
- diskriminering och lika värde
- boenderätt
- ersättning och skadestånd
- straffrätt
- våld i nära relation
- processrätt – domstolsväsendet, förvaltningsprocessen, rättegång i olika instanser

Delkurs Offentlig rätt och allmän förvaltningsrätt

- Sveriges statsskick och grundlagar
- EU-rätten och dess betydelse för svensk lagstiftning
- legalitetsprincipen, likhetsprincipen, objektivitetsprincipen
- mänskliga rättigheter
- offentlighet, sekretess, arkiv och behandling av personuppgifter
- kommunalrätt
- handläggning och beslut inom statliga och kommunala myndigheter
- etiska aspekter i utredningsarbete
- verkställbarhet och besvär
- kontroll över förvaltningsmyndigheter
- rapporteringsskyldighet för anställda

Delkurs Socialrätt med handläggning och dokumentation

- socialrättslig lagstiftning
- tolkning och tillämpning av socialrätt
- förarbeten, rättspraxis, författningar och andra rättskällor som tillämpas i socialt arbete
- handlägningsansvar och myndighetsutövning i socialt arbete
- målgruppsrelaterade arbetssätt i myndighetsutövning
- grundläggande samtalsmetodik i ett utredningssammanhang
- grundläggande retorik
- datorsimulerat utredningsarbete
- muntlig framställan
- kvalitativ textanalys
- personlig, professionell utveckling – terminsreflektion

Undervisningsformer

Kursen genomförs genom studentaktivt lärande där studenten tar eget ansvar för sin inlärnin med stöd av undervisande lärare. Undervisning ges i form av både inspelade föreläsningar och föreläsningar i sal, seminarier, fältstudier, workshops, datorsimulerad utredningsmiljö, rollspel samt terminsreflektion. Kursen innebär heltidsstudier.

Undervisningen bedrivs på svenska men engelska kan förekomma.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt avslutade kurser, Socialt arbete, profession och kunskapsområde 15 hp, Socialt arbete, social- och välfärdspolitik 7,5 hp, Grundläggande psykologi för socionomer 7,5 hp samt genomgångna kurser, Psykologiska perspektiv i socialt arbete 7,5 hp, Sociologiska perspektiv i socialt arbete 15 hp samt Migration, integration och socialt arbete 7,5 hp (eller motsvarande kunskaper).

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Delkurs Civilrätt

Delkursen examineras i form av seminarier om 3,5 hp.

Delkurs Offentlig rätt och allmän förvaltningsrätt

Delkursen examineras i form av seminarier om 5 hp, varav ett består av en fältuppgift, samt individuell skriftlig tentamen 4 hp.

Delkurs Socialrätt med handläggning och dokumentation

Delkursen examineras i form av seminarier om 6 hp, individuell skriftlig tentamen 5 hp och kombinerad examination 6,5 hp.

Begränsning av antalet examinationstillfällen

Kombinerad examination 6,5 hp examineras endast vid ordinarie tillfälle under varje termin. Omexamination hänvisas till nästkommande termin.

För att erhålla Väl godkänt på hela kursen krävs VG på båda tentamina.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Seminarier	3,5 hp	G/U
Seminarier	5 hp	G/U
Skriftlig tentamen	4 hp	VG/G/U
Seminarier	6 hp	G/U
Skriftlig tentamen	5 hp	VG/G/U
Kombinerad examination	6,5 hp	G/U

Kurslitteratur

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Delkurs Civilrätt

Lundberg, K., Schöldt, J., Rother-Schirren, T., Lagerstedt, A., CallSeman, C., Nordell, P., Persson, A., Radetzki, & Zila, M. (2025). *Juridik - civilrätt, straffrätt, processrätt*. Sanoma förlag.

Delkurs Offentlig rätt och allmän förvaltningsrätt

Akademikerförbundet SSR. (u.å.). *Etik i socialt arbete: Etisk kod för socialarbetare*.
www.akademssr.se/sites/default/files/files/etik_och_socialt_arbete_2017_w.pdf

Bernitz, U., & Kjellgren, A. (2025). *Introduktion till EU*. Norstedts juridik.

Björkman, U., & Lundin, O. (2024). *Kommunen och lagen: en introduktion*. lustus förlag.

Clevesköld, L; Thunved A. (2024). *Sekretess: handbok för socialtjänsten*. Norstedts juridik.

Grylin, H., & Ståhl, C. (2025). *Ärendehandläggning inom socialtjänsten: I teori och praktik*. Norstedts Juridik.

Socialstyrelsen. (2012). *Sekretess- och tystnadspliktsgränser i socialtjänsten och i hälso- och sjukvården*.
www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2012-2-28.pdf

Von Essen, U. (2024). *Förvaltningsrättens grunder*. Norstedts Juridik.

Delkurs Socialrätt med handläggning och dokumentation

Bryman, A., Nilsson, B., Clark, T., Foster, L., & Sloan, L. (2025). *Brymans Samhällsvetenskapliga metoder* (Upplaga 4). Liber.

Eide, T., & Eide, H. (2006). *Kommunikation i praktiken: Relationer, samspel och etik inom socialt arbete, vård och omsorg*. Liber.

Grylin, H. & Ståhl, C. (2025). *Ärendehandläggning inom socialtjänsten: I teori och praktik*. Norstedts Juridik.

Språkrådet. (2014) *Myndigheternas skrivregler*. (Åttonde upplagan).
www.isof.se/download/18.17dda5f1791cdbc2873a99/1620030264840/Mynd-skrivreg2014-1.pdf

Vetenskapliga artiklar, författningar, förarbeten och rättsfall tillkommer.

Senaste upplagan av kurslitteraturen ska användas.